

ת"פ 52028/05/20 - מדינת ישראל נגד וגיא עמאש

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 52028-05-20 מדינת ישראל נ' עמאש

כבוד השופטת רקפת סגל מוהר	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
וגיא עמאש	נגד
	נאשם

החלטה

לפני בקשת הנאשם לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק - שיהוי בהגשתו, בניגוד בהתאם להוראת סעיף 57א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982.

טענה נוספת של ב"כ הנאשם נוגעת לאופן חקירתו במשטרה, שלא בידי חוקר מיוחד.

רקע

1. בתאריך 24.5.20 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירות של החזקת סכין שלא כדין ואיומים, לפי סעיפים 186(א) ו-192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. בכתב האישום נטען כי ביום 20.2.18 סמוך לשעה 15:14, בסברו כי אחיו הקטין היה מעורב בקטטה ונפצע, יצא הנאשם מביתו שבכפר ג'סר א זרקא, כשבתחתוניו סכין יפנית ובנעליו סכין מטבח. בהמשך, הגיע הנאשם ביחד עם אחיו הקטין, לביתה של הגב' ג'ובענה עמאש (להלן: "המתלוננת"), ואיים עליה בכוונה להפחידה או להקניטה, באמרו: "תרדי למטה יא זונה, אני אהרוג את הילדים שלך ואהרוג אותך ואת בעלך כי אתם נתתם עדות על רצח של בלאל עמאש". מאוחר יותר באותו היום, במהלך חקירתו במשטרה, איים הנאשם על החוקר גיא שבח בכוונה להפחיד, באמרו כי היה דוקר את המתלוננת "ככה כמו בוקס".
3. בשל קשיים באיתור הנאשם במהלך הזמן שחלף מאז הוגש כתב האישום ועד 17.2.21, הותלו ההליכים נגדו בתיק זה, וביום 2.11.21 לאחר שאותר, חודשו ואז מונה לו סנגור ציבורי, עוה"ד אראם מחאמיד.
4. ביום 9.3.22, המועד בו היה על הנאשם להשיב לכתב האישום, בקש בא כוחו כי אורה על הפנייתו לבדיקה פסיכיאטרית לצורך הכנת חוות דעת בדבר אחריותו למעשיו בעת ביצועם וכשירותו לעמוד לדין.

5. בחוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 25.5.22 נקבע כי הנאשם אינו סובל ממחלה פסיכוטית או אפקטיבית מג'ורית, כי בזמן הארוע נושא כתב האישום לא היה שרוי במצב פסיכוטי והא כשיר לעמוד לדין, אך "יכול להיות שהוא מתפקד ברמה של מוגבלות שכלית גבולית או שסבל מליקויי למידה", ולכן הומלץ להפנותו לוועדת האבחון.

6. ועדת האבחון דנה בעניינו של הנאשם ביום 12.9.22 ומצאה כי הוא מתפקד ברמה גבולית, שאינה מוגבלת שכלית והתפתחותית, יודע להבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור, היה אחראי למעשיו בעת ביצועם וגם כשיר לעמוד לדין.

נימוקי הבקשה

7. בתום הליכי בחינת מצבו הנפשי והשכלי של הנאשם, עתר בא כוחו לביטול כתב האישום מן הטעם שזה הוגש בחודש מאי 2010, כשנתיים ו - 4 חודשים לאחר שהועבר לעיון יחידת התביעות, בניגוד להוראות סעיף 57א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 ועך אף שפעולת החקירה המהותית האחרונה בו בוצעה בחודש פברואר 2018.

8. עוד טען ב"כ הנאשם כי כבר בתחילת החקירה המשטרתית עלתה אינדיקציה ברורה לכך שהנאשם הוא אדם בעל מובלות ולכן צריך היה להיחקר ע"י חוקר מיוחד, אלא שהדבר לא נעשה, ולכן דין האמרות שנגבו ממנו ע"י חוקר רגיל, להיפסל.

תשובת המאשימה

9. המאשימה טוענת כי דין הבקשה להידחות, ומפנה להוראת סעיף 4(א)(2)(ב) להנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202, הקובע כי מניין 18 החודשים שבסיומם יש להגיש את כתב האישום, יחל ביום קליטת התיק ביחידת התביעות (לא במועד תחילת החקירה), והוא אינו כולל בתוכו את פרקי זמן הנדרשים בין השאר להשלמות חקירה, המתנה לחלוף תקופת היידוע ו/או המתנה להחלטתו של גוף תביעתי אחר ועוד.

במקרה זה, כך לטענת המאשימה, נקלט התיק ביחידת התביעות ביום 24.2.20 (**ר' צילום כריכת התיק**) לאחר שקודם לכן - ביום 6.1.20 נקלט בפרקליטות מחוז חיפה, בשל החשד לכך שחשוד אחר שנחקר באותו תיק דקר את הקטין ובעשותו כן ביצע עבירה הנתונה לסמכות הפרקליטות, ואולם לאחר שהסתבר כי אין די ראיות לכך, הועבר התיק אל יחידת התביעות (**ר' החלטת הפרקליטות**).

ביום בו נקלט התיק ביחידת התביעות, נשלח אל הנאשם מכתב יידוע שהוחזר בתאריך 22.3.20 מן הטעם שהוא "אינו ידוע במען", אך בסופו של דבר ביום 6.4.20, נמסר המכתב לאחיו של הנאשם, המתגורר עמו. משהנאשם לא מימש את זכותו לקיום שימוע, הוגש כתב האישום בחלוף כ- 3 חודשים בלבד לאחר המועד בו נקלט התיק ביחידת התביעות (ר' המסמכים הרלבנטיים).

10. לטענות ב"כ הנאשם בדבר אופן חקירתו במשטרה, משיבה המאשימה כי דינן להידחות גם כן, מן הטעמים שיפורטו להלן:

א. הנאשם התייעץ עם עורך דין מטעם הסניגוריה הציבורית, עוד לפני שנחקר, והוא ככל הנראה לא התרשם כי מדובר במי שסובל ממוגבלות שכלית ואף לא העלה טענה כלשהי בעניין זה בפני היחידה החוקרת.

ב. עיון בחקירת הנאשם אינו מעלה את הרושם כי מדובר במי שאינו מבין מה אומרים לו, או מה מעמדו, שכן גרסתו נמסרה באופן סדור ובהיר.

ג. אף בא כוחו הנוכחי של הנאשם לא התרשם מקיומה של מגבלה שכלית אצלו, שכן בקשתו הראשונה היתה להפנותו לחוות דעת פסיכיאטרית ורק בעקבות המלצת הפסיכיאטר, הופנה הנאשם בהמשך גם אל ועדת האבחון.

ד. ועדת האבחון מצאה את הנאשם כמי שמתפקד ברמה גבולית שאינה מוגבלות שכלית התפתחותית והוא מסוגל לעמוד לדין.

ה. ב"כ הנאשם נתלה אך בדברי אחיו של הנאשם בעת שנחקר בשעתו כחשוד בתיק זה גם כן ולפיהם מדובר ב"אדם חולה שאינו מבין מה הוא אומר". לאור ממצאי חוות הדעת הפסיכיאטרית וועדת האבחון, אין לייחס לאותם דברים כל משקל.

דין והכרעה

11. לאחר שנדרשתי לטענות ב"כ הנאשם, לתשובת המאשימה ולהוראות החוק והפסיקה, מסקנתי היא כי דין הבקשה להידחות.

ואלה טעמי:

הטענה בדבר שיהוי בהגשת כתב האישום

א. סעיף 57א. לחסד"פ הנושא את הכותרת "משך הליכי חקירה והעמדה לדין" קובע כי:

עמוד 3

"(א) משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו

בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות

היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו

התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור, אלא בהסכמת היועץ

המשפטי לממשלה".

סעיף זה הוסף לחסד"פ במסגרת תיקון מס' 87 שנכנס לתוקף ביום 10.10.19

(מדובר בתיקון שפורסם ביום 10.1.19 ובנוסף נקבע כי "תחילתו תשעה חודשים

מאותו יום" - ר' סעיף 8 לתיקון).

הנחית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.1202 - "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום"
קיימת מאז חודש אוגוסט 2010, נכנסה לתוקף שנה לאחר מכן ו"נועדה לסייע במידת האפשר בקיצור
הזמן הנדרש להכנת כתבי אישום בפרקליטות המדינה ובמשטרה..." (ר' סעיף 1(ו') להנחיה).

בסעיף 3(א)(2)(ב) להנחיה זו נקבע כי:

"(2) ככלל, יתן תובע החלטתו בעניין תיק חקירה מסוים מוקדם ככל האפשר ולא

יאחר מפרקי זמן אלו:

... (ב) בעבירות מסוג עוון יש לפעול לסיום הטיפול בתיק בתוך 12 חודשים.

...

מנין התקופה יחל ביום קליטת התיק בתביעה ועד לקבלת החלטת התובע בדבר

העמדה לדין או סגירת תיק, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח

משולב], התשמ"ב - 1982". בחודש מרץ 2020 עודכנה ההנחיה באופן שפרק

הזמן להגשת כתב אישום בעבירות מסוג עוון הוארך ל- 18 חודשים.

סעיף 3 (ב) להנחיה מונה את פרקי הזמן שלא יימנו במסגרת פרק הזמן המרבי וייחשבו כמצדיקים את
הארכת הזמן האמור לעיל (בעניינינו - 18 חודשים), בכפוף לחובת דיווח לפרקליט מחוז, לראש יחידת
התביעות או סגנו. על פרקי זמן אלה נמנים בין השאר תקופות הקשורות לצורך בהשלמת חקירה, עריכת
שימוע, המתנה לאישור שפיטה של מח"ש ועוד.

עמוד 4

מן האמור לעיל עולה כי במועד בו הוגש כתב האישום בתיק זה (24.5.20) היתה המאשימה מחויבת לפעול בהתאם להנחיה ולהוראת סעיף 57'א' לחסד"פ שנכנס לתוקף ביום 10.10.19, ונראה כי היא עשתה כן. כתב האישום הוגש לבית המשפט ביום 24.5.20, כ- 3 חודשים לאחר מועד קליטת התיק ביחידת התביעות - כך עולה מצילום כריכת התיק שצורף לתשובת המאשימה, ולא הונחה בפני כל ראייה אחרת.

הטענה בדבר אופן חקירת הנאשם

א. סעיף 3 לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005, קובע כי:
...."

(ב) סבר חוקר משטרה, לפני תחילת חקירה או במהלכה, כי אדם

העומד להיחקר בפניו או הנחקר בפניו הוא אדם עם מוגבלות שכלית, יפנה החוקר את אותו אדם לחוקר מיוחד ולא ימשיך בחקירה.

ג) טען נחקר שהוא חשוד (בסעיף זה - החשוד), או מי מטעמו, כי הוראות סעיף קטן (ב) חלות עליו, וסבר חוקר משטרה כי אין מקום להפנות את החשוד לחקירה בידי חוקר מיוחד, רשאי החשוד לערור לבית משפט השלום שבאזור שיפוטו מתנהלת החקירה; הדיון בערר יתקיים בתוך 24 שעות מהגשת הערר והחלטת בית המשפט תהיה סופית; לענין זה לא יובאו שבתות ומועדים במנין השעות.

(ד) אין בפניה לבית משפט כאמור בסעיף קטן (ג) כדי להוות עילה לעיכוב חקירתו של אדם כאמור באותו סעיף קטן, שנעשית שלא בידי חוקר מיוחד".

ב. לנוכח הוראות סעיף זה, לאור טענות ב"כ המאשימה בדבר היות הנאשם מיוצג והיועצותו עם עורך דינו עוד בטרם נחקר, ובהעדר ערר שהוגש בעניין זה בשל חקירתו ע"י חוקר רגיל בשעתו - חוקר שכלל הנראה לא התרשם כי יש צורך בהפנייתו לחוקר מיוחד, מסקנתי היא כי דין טענת ב"כ הנאשם בעניין זה, להידחות, לפחות בשלב זה בו הנאשם טרם השיב לכתב האישום והראיות/עדויות עוד לא נפרשו/נשמעו בפני.

12. סוף דבר, מפני כל האמור לעיל, אני מחליטה לדחות את הבקשה על שני חלקיה.

13. תשובת הנאשם לכתב האישום תינתן ביום 4.1.23 בשעה 08:30.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ותעדכן את יומני.

ניתנה היום, י"ג כסלו תשפ"ג, 07 דצמבר 2022, בהעדר
הצדדים.